

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΡΑΚΗΣ
ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 65 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
Παπαδάκης Τριαντάφυλλος
Τσιάρας Βασίλειος

Αλεξανδρούπολη 04/02/2022
ΠΡΟΣ : ΜΜΕ

[t](#)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θέμα : «Απόψεις επί της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον Θαλάσσιο Χώρο (ΕΧΣΘΧ).».

Στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης επί της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον Θαλάσσιο Χώρο (ΕΧΣΘΧ) σας παραθέτουμε τις σχετικές απόψεις του παραρτήματος Θράκης του ΓΕΩΤΕΕ. Στην περιοχή της Α.Μ.Θ. υπάρχουν 18 δημόσια ιχθυοτροφεία (λιμνοθάλασσες). Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν.δ. 420/70, η προστατευτική ζώνη των δημόσιων ιχθυοτροφείων (λιμνοθάλασσες) ορίζεται ως εξής: προς τη θάλασσα εκτείνεται ακτινοειδώς από κάθε εσοδευτικό στόμιο και ορίζεται ως εξής: ι) Χίλια (1000) μέτρα, το χρονικό διάστημα της κύριας εσόδευσης του ιχθυοτροφείου (1^η Μαρτίου μέχρι 31 Μαΐου κάθε έτους) και ιι) διακόσια (200) μέτρα, το χρονικό διάστημα που το ιχθυοτροφείο δεν εσοδεύει.

1. Η παραπάνω απαγόρευση αλιείας θα μπορούσε να παραμείνει για χίλια (1000) μέτρα ακτινοειδώς από κάθε εσοδευτικό στόμιο καθ'όλη τη διάρκεια του έτους.

Οι εκβολές ποταμών, λιμνών, λιμνοθαλασσών (estuaries) θεωρούνται παγκοσμίως ως υγρότοποι και αποτελούν παράκτια οικοσυστήματα. Θεωρούνται από τους πολυτιμότερους πόρους του πλανήτη σε βιοποικιλότητα και παραγωγικότητα. (ΦΕΚ τευχος Β 2383/8-9-2014 αρ αποφ 40332)

Σε αυτές τις περιοχές παρατηρείται μεγάλος αριθμός γόνου και νεαρών - υπομεγεθών ατόμων των περισσότερων θαλάσσιων ειδών της ευρύτερης περιοχής (nursery grounds) (McLusky and Elliott, 2004). Δυστυχώς, τόσο οι επαγγελματίες, όσο και οι ερασιτέχνες αλιείς, αλιεύουν νεαρά άτομα υδρόβιων οργανισμών είτε ως παράπλευρες απώλειες (bycatch), είτε και στοχευμένα. Οι λόγοι πολλοί, κυρίως οικονομικοί, αλλά και έλλειψη ενημέρωσης και παιδείας, αδιαφορία, ελλιπής αστυνόμευση κ.λ.π)

Διατηρώντας, λοιπόν, την απαγόρευση αλιείας καθ'όλη τη διάρκεια του έτους για χίλια (1000) μέτρα ακτινοειδώς από κάθε εσοδευτικό στόμιο προστατεύεται μεγάλος αριθμός νεαρών - υπομεγεθών ατόμων.

2. Δημιουργία πυθμενικών τεχνητών υφάλων στις θαλάσσιες περιοχές εντός της προστατευτικής ζώνης των δημόσιων ιχθυοτροφείων

Ένα από τα προβλήματα δημιουργίας τεχνητών υφάλων είναι η απαγόρευση αλιείας εντός της προστατευτικής ζώνης του τεχνητού υφάλου. Η τοπική κοινωνία τόσο των επαγγελματιών αλιέων όσο και των ερασιτεχνών αλιέων συχνά εναντιώνεται στην απαγόρευση αλιείας εντός της προστατευτικής ζώνης του τεχνητού υφάλου. **Στην προκειμένη περίπτωση το παραπάνω πρόβλημα δεν υφίσταται μιας και σύμφωνα με τον αλιευτικό κώδικα 420/70 η εν λόγω περιοχή βρίσκεται ήδη υπό καθεστώς προστασίας.**

Είναι γνωστό ότι οι τεχνητοί ύφαλοι στοχεύουν στη μίμηση των ιδιοτήτων που παρέχει ένας φυσικός ύφαλος. Οι ιδιότητες αυτές είναι: καταφύγιο, διατροφή, αναπαραγωγή, ανάπτυξη και αύξηση σε μέγεθος και αριθμό του πληθυσμού των έμβιων θαλάσσιων οργανισμών.

Η δημιουργία τεχνητών υφάλων εντός της προστατευτικής ζώνης των δημόσιων ιχθυοτροφείων προσδίδει περισσότερα οφέλη σε σύγκριση με τα οφέλη των τεχνητών υφάλων που τοποθετούνται στην ανοιχτή θάλασσα. Έτσι λοιπόν:

Προστατεύουν κυρίως τα νεαρά άτομα των θαλάσσιων ειδών. Τα νεαρά-υπομεγέθη άτομα των περισσότερων θαλάσσιων ειδών προτιμούν τα ρηχά υπήνεμα νερά υψηλής παραγωγικότητας. Είναι λοιπόν, αποδοτικότερο να προστατευτεί ένας τεράστιος αριθμός υπομεγεθών-νεαρών ατόμων, παρά λίγα ενήλικα άτομα. Έτσι, λοιπόν, θα ενισχυθεί η αλιευτική παραγωγή μέσω της προστασίας των νεαρών ατόμων των αλιευτικών πόρων της ευρύτερης περιοχής.

Περεταίρω αύξηση της βιοποικιλότητας κυρίως νεαρών ατόμων (γόνος και υπομεγέθη άτομα) θαλάσσιων ειδών που προτιμούν συγκεκριμένο ανάγλυφο- στερεό ενδιαίτημα για την ανάπτυξη βιοκοινωνιών (π.χ. δίθυρα μαλάκια), τα οποία και θα προσελκύσουν εκ νέου υδρόβιους οργανισμούς. Καλύτερη αστυνόμευση. Η μικρή απόσταση από την παραλία θα έχει ως αποτέλεσμα την αστυνόμευση ακόμα και από την ξηρά. Επίσης, η συχνή ύπαρξη ανθρώπων στις παραλίες (κολυμβητές, περπατητές, κλπ.) αποτελεί από μόνη της ισχυρό παράγοντα αποτροπής της παράνομης αλιείας εντός της προστατευτικής ζώνης και του τεχνητού υφάλου.

Καταδυτικός τουρισμός. Ένας τεχνητός ύφαλος κοντά στη παραλία θα είναι ευκολότερα προσβάσιμος από τον οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο (δεν απαιτείται η χρήση πλωτού μέσου) αυξάνοντας τον αριθμό των τουριστών στην ευρύτερη περιοχή.

Αύξηση της φυσικής εσόδευσης γόνου ευρύαλων ειδών εντός των δημόσιων ιχθυοτροφείων (λιμνοθάλασσες), με συνέπεια την αύξηση της παραγωγής, την αύξηση των εσόδων των αλιέων που εκμεταλλεύονται τα δημόσια ιχθυοτροφεία, αλλά και την αύξηση του μισθώματος που αποδίδεται στο κράτος. (Το ετήσιο μίσθωμα ορίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της καθαρής αξίας πώλησης των αλιευμάτων του μισθωμένου ιχθυοτροφείου από αλιευτικό συνεταιρισμό με τη διαδικασία απευθείας μίσθωσης με ανάθεση).

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως έργα προστασίας ακτών από διάβρωση, σταθεροποιώντας την ακτή και μειώνοντας τις απώλειες άμμου. Σε αυτήν την περίπτωση οι μονάδες του τεχνητού υφάλου τοποθετούνται σχετικά η μία κοντά στην άλλη, σε σειρές παράλληλα στην ακτή, σε μικρά βάθη, καλύπτοντας μεγάλο μήκος της ακτής που πρέπει να προστατευτεί. Έτσι, λοιπόν, μειώνεται η κυματική ενέργεια που προσπίπτει, και μειώνεται και η διαβρωτική ικανότητα των κυματισμών αλλά και η ικανότητα στερεομετοφοράς του παράκτιου κυματογενούς ρεύματος, με αποτέλεσμα τη μείωση της διάβρωσης. Ακόμα και αν τα κύματα δεν θραυστούν στη δομή τεχνητών υφάλων, η διάθλαση των κυματισμών είναι ικανή να μειώσει το μέγεθος του θαλάσσιου ρεύματος και της μεταφοράς άμμου, μειώνοντας έτσι τις απώλειες άμμου από μια περιοχή. (Lee E. Harris, 2006). Μέχρι σήμερα, έχουν δημιουργηθεί 5 τεχνητοί ύφαλοι στην Ελλάδα (Κάλυμνος, Φανάρι Ροδόπης, Ιερισσός Χαλκιδικής, Πρέβεζα, Κίτρος Πιερίας). Προς το παρόν δεν έχει εκπονηθεί κανένα σχέδιο διαχείρισης για τους τεχνητούς υφάλους που λειτουργούν στην Ελλάδα και δεν έχουν καθοριστεί ειδικοί στόχοι σχετικά με τη λειτουργία και εκμετάλλευσή τους, με αποτέλεσμα την εγκατάλειψή τους μετά την αρχική τους εγκατάσταση.

3. Στην παράγραφο Δ7 σχετικά με τις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ) αναφέρεται: «Στο πλαίσιο της αλιευτικής διαχείρισης και εκμετάλλευσης έχουν ήδη θεσμοθετηθεί πληθώρα πρόσθετων εθνικών ρυθμιστικών μέτρων για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με γνώμονα κυρίως την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας όμως σοβαρά υπόψη και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στον τομέα.»

Στην περίπτωση της Θράκης και των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου (από Καστελόριζο έως και Σαμοθράκη) θα πρέπει εκτός από τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, να ληφθούν πολύ σοβαρά θέματα Εθνικού χαρακτήρα.

Πολυάριθμα Τούρκικα αλιευτικά σκάφη (μηχανότρατες και γρι-γρι) αλιεύουν συστηματικά με υπερεντατικούς ρυθμούς και αλιευτικές πρακτικές που απαγορεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία πέρα από τα έξι (6) ν. μίλια. Εξαντλούν αλιευτικά τα ιχθυοαποθέματα τόσο του Βορείου Αιγαίου όσο και του Ανατολικού Αιγαίου, ενώ παράλληλα σύρουν στο βυθό βαριά αλιευτικά εργαλεία (μεταλλικές πόρτες 1-2 τόνων και αλυσίδες) καταστρέφοντας ολοκληρωτικά θαλάσσιες ζώνες όπου σύμφωνα με την Ελληνική και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, απαγορεύεται η αλιεία από μηχανότρατες με αποτέλεσμα να προκαλούν δραματική καταστροφή στα παραγωγικά προστατευόμενα οικοσυστήματα. Ακόμα, καταστρέφουν με το πέρασμα των συρόμενων αλιευτικών εργαλείων τους τα Ελληνικά επαγγελματικά αλιευτικά εργαλεία, όπως δίχτυα και παραγάδια, άλλες φορές κατά λάθος και άλλες φορές εσκεμμένα, φέρνοντας σε μεγαλύτερη απόγνωση και οικονομική εξαθλίωση τους Έλληνες αλιείς.

Οι Τούρκοι αλιείς έχουν επενδύσει σε μεγάλες, άρτια εξοπλισμένες μηχανότρατες και γρι-γρι, με μεγάλη αλιευτική ικανότητα. Έχουν ήδη υπεραλιεύσει μέχρι εξαντλήσεως τα αλιευτικά πεδία της Τουρκίας και εδώ και πολλά χρόνια αλιεύουν στα διεθνή ύδατα. Συστηματικά, πλέον, αλιεύουν κοντά στην οριογραμμή με τα ελληνικά θαλάσσια σύνορα και όποτε τους δίνεται η ευκαιρία μπαίνουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα όπου και παραμένουν για όσο δεν απωθούνται από Ελληνικό σκάφος. Είναι δε συνήθης *πρακτική των σκαφών της τουρκικής ακτοφυλακής, ορισμένες φορές, να συνοδεύει και να προστατεύει τα Τουρκικά αλιευτικά παρενοχλώντας τα Ελληνικά αλιευτικά τόσο σε διεθνή ύδατα όσο και σε Ελληνικά*. Πρόκειται για χρόνιο ζήτημα το οποίο έχει σήμερα διογκωθεί και αναμένεται να χειροτερέψει, καθώς δεν επαρκεί η παρέμβαση των τοπικών λιμεναρχείων, αλλά απαιτείται ουσιαστική πολιτική βούληση και κεντρική στρατηγική αντιμετώπισης.

Αν και γίνονται κατά καιρούς έντονα διαβήματα από την Ελλάδα, η *Τουρκία, δυστυχώς, συνεχίζει ακάθεκτη την παραβατική της συμπεριφορά εδώ και χρόνια*.

Η εφαρμογή της ΕΧΣΘΧ αποβλέπει στη ρύθμιση των δραστηριοτήτων και της θέσπισης μέτρων προστασίας με σκοπό να αποκατασταθούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, να ανακάμψουν τα ιχθυοαποθέματα με απώτερο στόχο τη διασφάλιση μιας βιώσιμης αλιείας. Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι πιθανόν να απαιτηθούν τοπικές ή/και χρονικές απαγορεύσεις στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας από επαγγελματικά ή/και ερασιτεχνικά αλιευτικά σκάφη.

Ζητούμε την εξαίρεση τόσο των επαγγελματιών αλιέων, όσο και των ερασιτεχνών αλιέων, που αλιεύουν στο Θρακικό Πέλαγος και στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου (από Καστελόριζο έως και Σαμοθράκη) από τους όποιους περιορισμούς και τις όποιες απαγορεύσεις που τυχόν θα εφαρμοστούν.

Τόσο τα επαγγελματικά όσο και τα ερασιτεχνικά σκάφη αποτελούν έναν μικρό 'στόλο' που 'περιπολεί' νυχθημερόν στα Ελληνικά χωρικά ύδατα, στην οριογραμμή με τα διεθνή ύδατα και στα διεθνή ύδατα, με τα δικά του σκάφη, το δικό του 'προσωπικό' και τα δικά του έξοδα χωρίς να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό (πλωτά μέσα, καύσιμα, συντηρήσεις σκαφών, προσωπικό, κλπ). Τυχόν απομάκρυνση των επαγγελματικών και ερασιτεχνικών σκαφών από την οριογραμμή με τα διεθνή σύνορα θα έχει ως αποτέλεσμα την απόλυτη αποθράσυνση των Τούρκων οι οποίοι θα βρεθούν ακόμα πιο κοντά σε μια **άτυπη αλιευτική συνεκμετάλλευση στο Αιγαίο** με ολέθρια αποτελέσματα τόσο στη διαχείριση των ιχθυοπληθυσμών, όσο και σε εθνικά θέματα.

Η αλιεία για την Τουρκία αποτελεί ενέργεια προβολής της στο Αιγαίο πέλαγος και μέσω της αλιείας προσπαθούν να δημιουργήσουν τετελεσμένα στο Αιγαίο («Ελληνίς Θάλασσα» κατά τον Ηρόδοτο). Αν λοιπόν θέλουμε το Αιγαίο να παραμείνει 'Ελληνίς Θάλασσα' πρέπει να φροντίσουμε τόσο τα επαγγελματικά όσο και τα ερασιτεχνικά σκάφη να έχουν συνεχή παρουσία σε αυτό.

Η Διοικούσα Επιτροπή
Παραρτήματος ΓΕΩΤΕΕ Θράκης